

Marie de portu, tres aureos pro incensu. Cum vero mortuo dompno peregrino predictae tercie ad predictum monasterium sancte Marie de portu pervenerint : Abbas sancte Marie de portu reddat Burgensi episcopo, pro istis ecclesiis illa jura que Burgensis episcopus percipiebat; ante quam ego Aldefonsus Rex predictas ecclesias prenderem ad opus populationis de laredo, que tamen jura dompnus Peregrinus tenetur reddere Burgensi episcopo, dum tercias tenuerit sepedictas. Siquis vero hanc cartam infringere vel diminuere presumpserit; iram dei omnipotentis plenarie incurrat: et Regie partii Mille aureos in cauto persolvant, et monasterio prenominato, dampnum quod super hoc intulerit; resituat dupplicatum. Facta carta apud Castrum de ordiales, ERa, M.^a CC.^a XL.^a VII.^a, XX.^a die mensis septemb[ri] s. Et Ego Rex Aldefonsus Regnans in Castella et Toledo, han cartam quam fieri jussi; manu propria roboro pariter et confirmo. *Subscripciones* : *Primera columna* : Rodericus Toletanus Electus confirmat. Garsias Burgensis episc. conf. Johannes Calagurrensis episc. conf. Rodericus seguntinus episc. conf. Gonsalvus secobiensis episc. conf. Petrus Abulensis episc. conf. Tellius Palentinus electus conf. Garsias conchensis electus conf. *Segunda columna* : Didacus lupi de foro conf. Comes fernandus conf. Rodericus didaci conf. Lupus didaci conf. Rodericus roderici conf. Ferrandus garsie conf. Ferrandus alvari conf. Garsias roderici merinus Regis in Castella conf. *Signo rodado y dentro* : SIGNUM ALDEFONSI REGIS CASTELLE. *Alrededor y fuera del signo* : Gonzalvus majordomus curie Regis confirmat : Alvarus munii ALferiz Regis conf. *Final* : Dominicus domini Regis Notarius. Abbas Vallisoleti Didaco garsie existente Cancellario, I, subnotario scribere mandavit.

D. XXVII

Crismón. Sub nomine sancte et individue trinitatis patris et filii et spiritus sancti, quem ego firmiter credo trinum in personis et unum in deitate qui cuncta dominatur elementa, et vivens per secula cuncta, dum et ab ipso nascentis seculi primordio, si replicentur in posteris descendens superveniendum progressio ipsius summi opificis innata benivolentia in omnibus repperiatur semper suum fragile plasma clementi ex paterna visitasse sententia quasi quodam sui conditoris contubernio ac summe divinitatis pro sustentatas solacio solus homo ceteris animantibus ut particeps deitatis erit adsequens propagandam

seculum divinitatis consilio et predestinatus. Ego Garsia dei gratia Rex, sancii regis filius, plerumque sapientium relatu audiens, et audita secundum modum propria scientia perpendens et vera esse firmiter credens dum mei regni in partibus plurimis in locis sancte dei matris ecclesie desolationem prospicerem, et nostris vel parentum nostrorum peccatis exigentibus in tantum loca sanctorum occupata esse seu quod verius est destructa a barbaris nationibus viderem ut vix etiam posteris posset esse indictio ubi jam sancte ecclesie habuit priores legalis foret institutio, communi consilio dilecte conjugis Stephanie decrevi in domo domini aliquid tale laborare ut nostri nominis esset memoriale. Ad quod consilium rationabiliter prosequendum: In nomine sancte et individue trinitatis dono ad ecclesiam beatissimi juliani, has villas, Medrano, soiola, tor de amunia, cum suis terminis; et ecclesiis. Terminum de soiola; de los cabezos de la rat usque ad fontem pudiam, et usque a la Kaşa, et cum vadit via vetera usque ad crucem, et ut itur per aliam viam que vadit a la barguiella, et cum vadit el cerro usque ad bustiello, et alia via que vadit at lagunam de canes, et usque ad maçanellum, et cum termino cotado viam que vadit ad fontanellam, et usque ad fossas de mauris, et usque vadello, et cum vadit ad rivulum sancti michaelis, quem siquis homicidium vel aliquis alicujus sceleris presidii causa venerit et fuerit ingressus, et alius inde violenter eum abstrahere voluerit; pectet regie majestati Mille auri talenta, et restituat hominem sine lesione in loco suo. Terminum de medrano de vinea domni alamis usque in fontanella. Terminum de viero, de via alverit usque in Otero et viam de lucronio. Et ego Rex Garsia una cum uxore Stephania dilecta conjugis mea dedi has supradictas villas monasterio sancti juliani de soiola, cum omnibus suis pertinentiis, cum aquis, pratis, sernis, montibus, molendinis, vineis, et cum decimis omnium hereditatum tam agrorum quam vinearum que sunt de camin judeorum asuso. Dono etiam ecclesiam sancti Vincentii super medrano, et juxta eam unam sernam, de oriente via de medrano, et currit ad daroca, et de occidente usque in sotiello. Et in Naiara; ecclesiam sancti petri cum suis domibus, et cum omni hereditate. In ibero flumine cannares inter cerva salida et lucronio ad integritatem. In lenez: XII, areas de sale. Sanctum Stephanum de collegio cum sua hereditate, et omnes illas sernas de camino vieio asuso, cum vineis suis. Quatuor molinos in iruega. Et aquam de daroca noctem martis et diem mercurii cum nocte sua. Similiter de iroga ad quodcumque opus habue-

ri. Et cum hiis omnibus me redditurum fidon, aras, arato, promitto; que similiter de soiola fuerunt. Hec vero omnia predicta per meam regalem potestatem, cum consensu principum meorum; statui atque confirmavi, et usque in finem mundi inviolata inconcussa que permanere decrevi. Unde coram deo vivo et vero qui me regnare jussit, coram ejus judicio terribili conjuro et obtestor omnes meos hereditarios successores, et omnes primates, et universum populum nunc atque in posterum, quatinus nulli meo subjacenti ullo modo liceat infringere seu convellere hec que a me regali sanctione concessa sunt, vel ordinata, deo et sancto juliano de soiola. Siquis autem quod non credimus hujus rei temptator aut contemptor existere voluerit; excommunicatus et anathematizatus eterne dampnatione subjaceat condemnatus, anathema sit maranata, et sanctum julianum et sanctam Mariam et omnes electos dei hic et in futuro sentiat sibi contrarios, atque in inferno inferiori judam traditorem habeat consortem, et diabolum consolatorem, inceptum vero irritum maneat. Ille autem pro ausata inquietudine: Mille auri [*palabra raspada y vuelta a escribir*: talenta] sancto juliano persolvat. Hanc regalis decreti cartam de dono quod fecimus sancti juliani de soiola: Ego Garsia Rex, una cum uxore mea Stephania, et cum filiis meis, propriis manibus confirmamus, et ratam facimus, et hoc figure signum fecimus, atque testibus confirmandum dedimus. *Subscripciones: Primera columna*: Ferdinandus Rex confirmat. Renimirus Rex conf. Garcia Alavensis conf. Sancius pampilonensis conf. Comessani nailensis conf. Guillelmus Urgellensis conf. Atto aubensis episc. conf. Bernardus valentinus episc. conf. Senior fortunii sancii de punicastro testis. Sen. Acenari fortunionis de açafra t. Senfortunii sancii de sancti stephani t. Sen. Garsia fortuniones de funes t. Sen. Garsia orioli de resa t. Sen. fortunionis eneconis de alava t. Sen. Sancio fortunionis eneco t. Sen. Lepe velascoz de colindres t. *Segunda columna*: Sen. Sancio sancii de pitiella t. Sen. Enego xeminionis de arosta t. Sen. aurioli sancii de tafalla t. Sen. Lope Aznarez de obion t. Sen. acenari sancii de petra lata t. Sen. fortun oxoa de begera t. Sen. Garsia sancii de tariego t. Sen. Galindo belesco de mena t. Sen. Remiri sancii t. Sen. Gomiz sancii t. Sen. fortun lopez t. Sen. belesco fortunionis t. Sen. lope armiger regis t. Sen. fortunionis botillarius t. Sen. sancii enechonis t. Sen. Galindo lopiz offeror regis t. Deinde optimates mei regni seu fratris mei ferdinandi regis qui adfuerunt, firmiter laudaverunt et confirmaverunt.

Hoc autem donum seu confirmatio, firma data et deo oblata, et beato juliano fuit de soiola, ERA, M.^a LXX.^a II.^a apud soiolam publica, III.^o nonas Novembris, luna III^a. Regnante Rege Garcia qui hoc testamentum fieri jussit; in pampilona, et in alava, et in castella vetula, et usque in burgis, et usque in bricium, cutellium etiam obtinente in suis terminis in asturitis, Fredinando Rege fratre eius in Legione et in burgis. Et in Aragone fratre eorum Ranimiro Rege; feliciteR. Ego fructuosus, jussione domini mei Regis exaravi.

Hec sunt hereditates ecclesie ad honorem sancti sepulcri facte, inter castellum Calagurre : est una vinea prope illum portellum, et unus ortus juxta illum alfondeck, et una pieça juxta illum molinum de ripuelas, et alia prope illam sarçam, et in via de illo *navigio* de azahra, dos pieças de lope et fortunio, una super via de villa nova de azennas enneconis, una subtus illa via de villa nova, una in ripa de ibero, in illo navigio de palma, una super illam viam de pisenzano, dos subtus illam viam que vadit ad illum navigium, una prope illas areas de illo alfondeck. In termino de sorbano; de illa via que vadit ad illum navigium usque ad illum molinum, III.^{or} pieças; de super illum molinum usque illam via de naiala, III pieças. In lampaiana una pieça. Inter illos ortos de illa porta de arneto, una pieça et un orto, juxta illum molinum de illo episcopo, una pieça. Inter ambos illos molinos de illo episcopo; una pieça. Supra viam de acuto juxta illas pieças sancti emiliani una pieça. Subtus illo vado una terra; de oriente via de azafra.

De soliola has villas metrano, viero dimisit Rex Garcia in potestate sancte marie, et promiserat in sacratione reddendas, tidon, aras, arato, et tor de amunna, que similiter de soiola fuerunt, terminum de soliola est; de fossa de illos mauros usque in santum michaellem, et de illa fontaniella; usque in illo maçaniello. Terminum de metrano; de vinea domini alamis usque in fontaniellam. Terminum de viero; de via alberit usque in auterum et viam de lucronio. Hereditates soliole sunt supra metrano, ecclesiam sancti vincentii, et juxta eam unam sersernam de oriente via de metrano, que escurrit ad darocha, et de occidente usque in soiello, et terra cava, et juxta rivum que escurrit de darocha. Alia pieça de castro juxta terram de garcia niquetiz. Tercia terra: ad illos ceresos domini valerii. Quarta: ad illam lacunam. Sérna de severán; est de ecclesia sancte columbe, usque in sanctum ciprianum, et findit eam via de viero ad matalam, est una serna de area orioli, per medium ejus unus rivus transit.

vineam de velasco de lezuelas, VII.^a vinea circa de sancti michael, juxta vineam de albaro. VIII.^a vinea supra lezuelas juxta vineam de sancta maria. VIII.^a vinea in illos pennuecos juxta vineam de faguelo. X.^a vinea de abundo circa illud torcular. Undecima vinea quam comparaverunt de ramiro juxta vineam de domna tota, una serna in plano de sancti felicis. juxta vineam de ferruzo de castelion. Alia serna juxta illud torcular. Alia terra juxta de annoceto, juxta terram de velasco de castelion, una pieça de la tona juxta pieçam de pascual de sancti Martini. Alia terra juxta sanctam eufimiam. Alia terra juxta rigum de fonte maiore, juxta illam terram albaro de sancta eolalia. Alia terra in abundo juxta pieçam de sarrazino de sancta eolalia. Alia terra sub illo molino de soliola. Tres lineares inter illos molinos de soliola. Alio linare in illa defesa, una terra trans illo torrente, juxta vineam de sancta maria. Quatuor molinos in irueka. In rigu majore de natla una pieça in pieçam in sorbicuello juxta pieçam de galindo de sorçano.

D. XXVIII

Es el mismo que el documento XXV, salvo algunas pequeñas diferencias:

ICCIRCO en vez de *idcirco*.

NAJARA en vez de *Naiara*.

NAJARENSIS en vez de *Naiarensis*.

TREVINIA en vez de *trejunia*.

SAGUNTINUS en vez de *sagontinus*.

MAJORDOMUS en vez de *maiordomus*.

ALMARRICUS en vez de *Almanricus*.

IN NAIARA después de *in burgis*.

D. XXIX

Crismón. IN nomine patris et filii et spiritus sancti amen. Cum judaicus populus preceptum legis observans, de quibuslibet minimis rebus ut de ruta et cimino daret domino decimam, populus xristianus cui sincerior cultus est sacramentorum, eam debet precipue adimplere jussionem. Hujus rei gratia Ego Adelfonsus imperator hispanie, una cum uxore mea imperatrice Berengaria, filiisque meis Sancio et Fernando, pro mea parentumque meorum salute, et peccatorum nostrorum remissione, deo et ecclesie sancti petri de cluniaco, et domno petro ejusdem ecclesie abbati, ecclesie quoque sancte Marie de Naiara, pro monachis qui deo ibi serviunt, et in perpetuum servient, singulis